

Raport ewaluacyjny

Poznański Budżet Obywatelski 2020

Poznański
Budżet
Obywatelski
2020

Część I

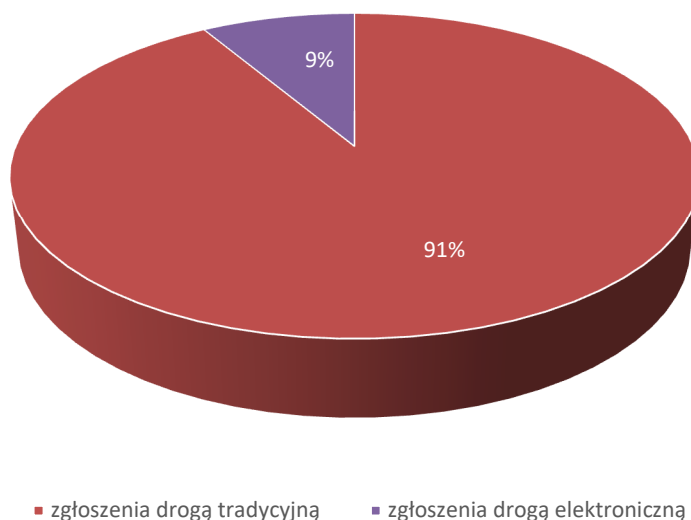
Dane liczbowe

1. Etap składania projektów i podział środków

Proces składania projektów rozpoczął się 1 maja i trwał do 31 maja 2019. W tym czasie przesłano 350 projektów – 54 ogólnomiejskich i 296 rejonowych. Do każdego zgłoszenia należało dostarczyć w formie papierowej listę poparcia projektu (minimum 10 głosów poparcia). Warto podkreślić, że na realizację inicjatyw została przeznaczona rekordowa kwota – 21 mln złotych. 15 mln zł przydzielono projektom rejonowym, a pozostałe 6 mln zł projektom ogólnomiejskim.

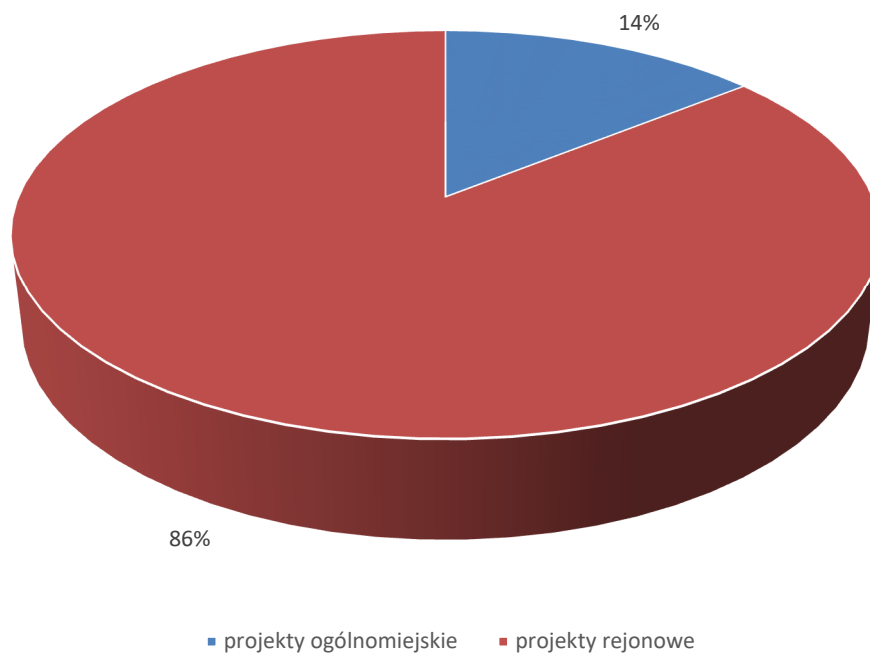
liczba zgłoszonych projektów	350
zgłoszenia drogą tradycyjną	34
zgłoszenia drogą elektroniczną	316

Zgłaszanie projektów

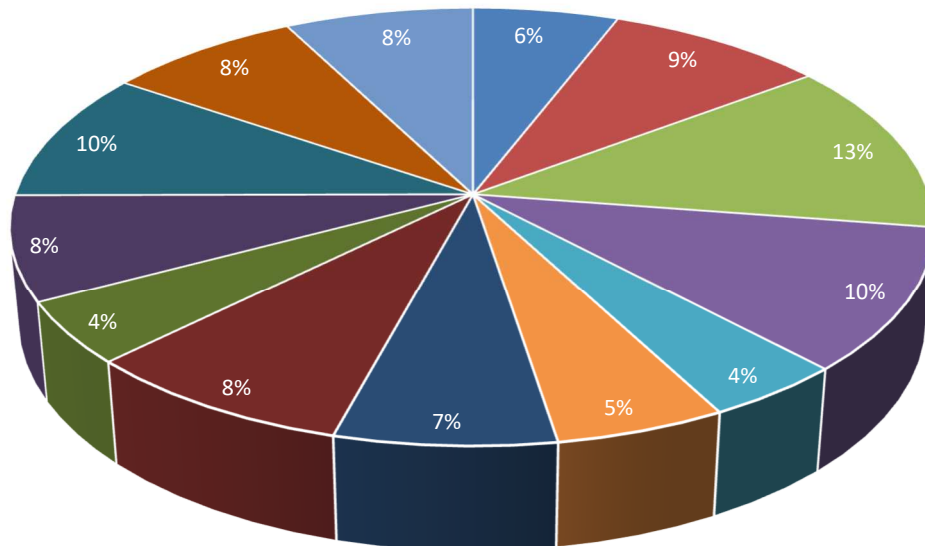
	LICZBA ZGŁOSZONYCH PROJEKTÓW	LICZBA PROJEKTÓW W GŁOSOWANIU	KWOTA
PROJEKTY OGÓLNOMIEJSKIE	54	34	6 000 000
PROJEKTY REJONOWE	296	205	15 000 000

Podział środków

PROJEKTY REJONOWE				
REJON	NAZWA REJONU	LICZBA ZGŁOSZONYCH PROJEKTÓW	LICZBA PROJEKTÓW W GŁOSOWANIU	KWOTA NA REJON
I	1. Nowe Winogrody Północ, Nowe Winogrody Południe, Nowe Winogrody Wschód, Stare Winogrody	13	7	880 000
II	2. Kiekrz, Krzyżownicy-Smochowice, Podolany, Strzeszyn	35	18	1 330 000
III	3. Jana III Sobieskiego i Marysienki, Piątkowo	66	56	1 900 000
IV	4. Głuszyna, Krzesiny-Pokrzywno-Garaszewo, Starołęka-Minikowo-Marlewo, Szczepankowo-Spławie-Krzesinki	20	13	1 590 000
V	5. Grunwald Północ, Grunwald Południe, Stary Grunwald	17	13	640 000
VI	6. Ogrody, Sołacz, Winiary, Wola	14	8	780 000
VII	7. Morasko-Radojewo, Naramowice, Umultowo	16	9	1 010 000
VIII	8. Chartowo, Rataje, Żegrze	22	18	1 260 000
IX	9. Stare Miasto	19	18	690 000
X	10. Świerczewo, Wilda, Zielony Dąbiec	13	8	1 160 000
XI	11. Fabianowo-Kotowo, Górczyn, Junikowo, Kwiatowe, Ławica	14	8	1 440 000
XII	12. Antoninek-Zieliniec-Kobylepole, Główna, Ostrów Tumski-Śródka-Zawady-Komandoria, Warszawskie-Pomęt-Maltańskie	21	12	1 180 000
XIII	13. Jeżyce, św.Łazarz	24	17	1 140 000
			205	15 000 000

Podział środków rejonowych

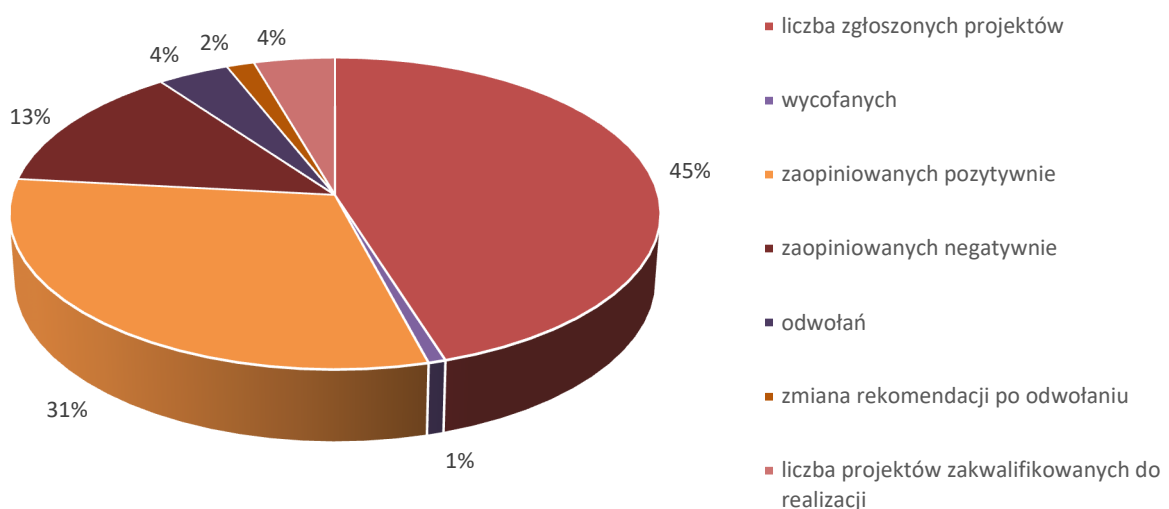

- 1. Nowe Winogrody Północ, Nowe Winogrody Południe, Nowe Winogrody Wschód, Stare Winogrody
- 2. Kiekrz, Krzyżowniki-Smochowice, Podolany, Strzeszyn
- 3. Jana III Sobieskiego i Marysienki, Piątkowo
- 4. Głuszyna, Krzesiny-Pokrzywno-Garaszewo, Starołęka-Minikowo-Marlewo, Szczepankowo-Spławie-Krzesinki
- 5. Grunwald Północ, Grunwald Południe, Stary Grunwald
- 6. Ogrody, Sołacz, Winiary, Wola
- 7. Morasko-Radojewo, Naramowice, Umultowo
- 8. Chartowo, Rataje, Żegrze
- 9. Stare Miasto
- 10. Świerczewo, Wilda, Zielony Dębiec
- 11. Fabianowo-Kotowo, Górczyn, Junikowo, Kwiatowe, Ławica
- 12. Antoninek-Zieliniec-Kobylepole, Główna, Ostrów Tumski-Śródka-Zawady-Komandoria, Warszawskie-Pomęt-Maltańskie
- 13. Jeżyce, św. Łazarz

2. Etap opiniowania

Proces opiniowania projektów rozpoczął się 1 maja i trwał do 26 sierpnia. Opiniowanie przez wydziały/jednostki merytoryczne i Gabinet Prezydenta odbywało się do 23 sierpnia. Opiniowanie projektów przez rady osiedla odbywało się w terminie 26 sierpnia do 13 września. Równolegle trwała procedura odwoławcza od negatywnych opinii, która zakończyła się etapem spotkań odwoławczych w dniu 26 września. W sumie złożono 350 projektów, zaopiniowano pozytywnie 239 wniosków, które znalazły się na liście do głosowania. W trakcie tych etapów wycofano 6 projektów i złożono 31 odwołań od negatywnych decyzji.

liczba zgłoszonych projektów	350
wycofanych	6
zaopiniowanych pozytywnie	239
zaopiniowanych negatywnie	103
odwołań	31
zmiana rekomendacji po odwołaniu	12
liczba projektów zwycięskich zakwalifikowanych do realizacji	35

3. Etap głosowania

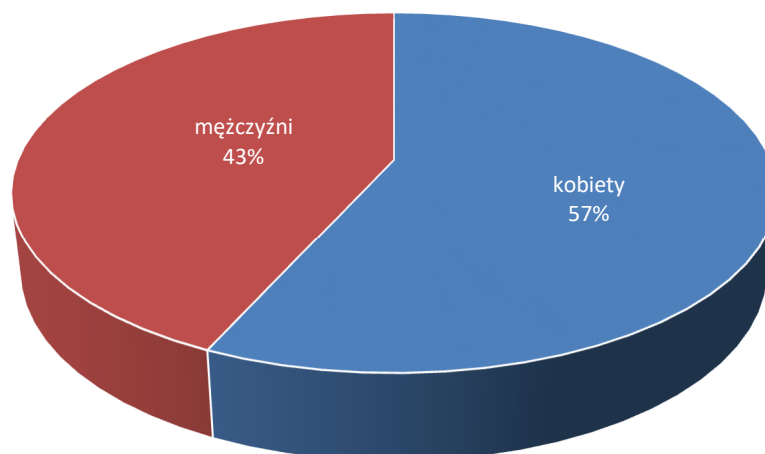
Głosowanie w PBO odbyło się w terminie 27 września - 21 października. W sumie oddano 68.089 ważnych kart elektronicznych. W głosowaniu wybrano do realizacji 35 projektów – 3 projekty ogólnomiejskie i 32 rejonowe.

Lista projektów zakwalifikowanych do realizacji dostępna na stronie:

<https://pbo2020.um.poznan.pl/i/pbo20/voting>

Ilość osób głosujących:	68 089
kobiety	38 645
mężczyźni	29 444

Podział na płeć

Liczba głosów – struktura wiekowa

Przedział wiekowy - OGÓŁEM	0-18	19-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	66-70	71-75	76-80	81-
Liczba osób głosujących	10603	3506	5709	6915	8722	8663	6462	3636	2497	2315	2867	2794	1791	736	873

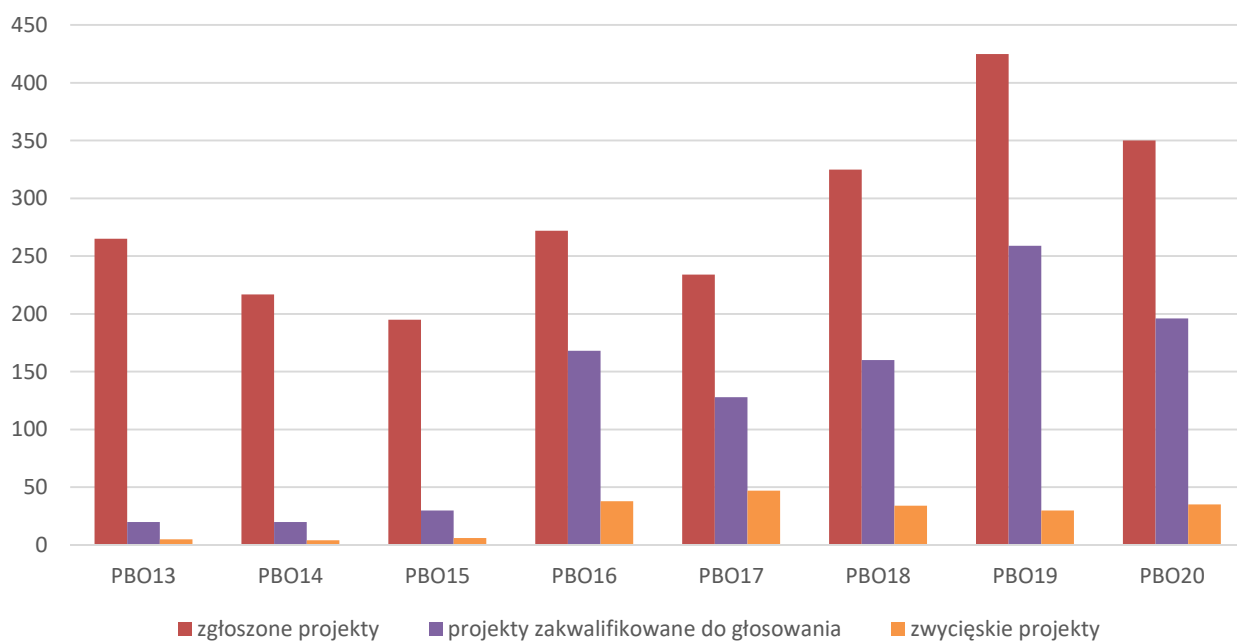
Przedział wiekowy - MĘŻCZYŹNI	0-18	19-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	66-70	71-75	76-80	81-
Liczba osób głosujących	5386	1607	2314	2794	3707	3667	2871	1639	1128	954	1087	1051	707	268	264

Przedział wiekowy - KOBIETY	0-18	19-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	66-70	71-75	76-80	81-
Liczba osób głosujących	5217	1899	3395	4121	5015	4996	3591	1997	1369	1361	1780	1743	1084	468	609

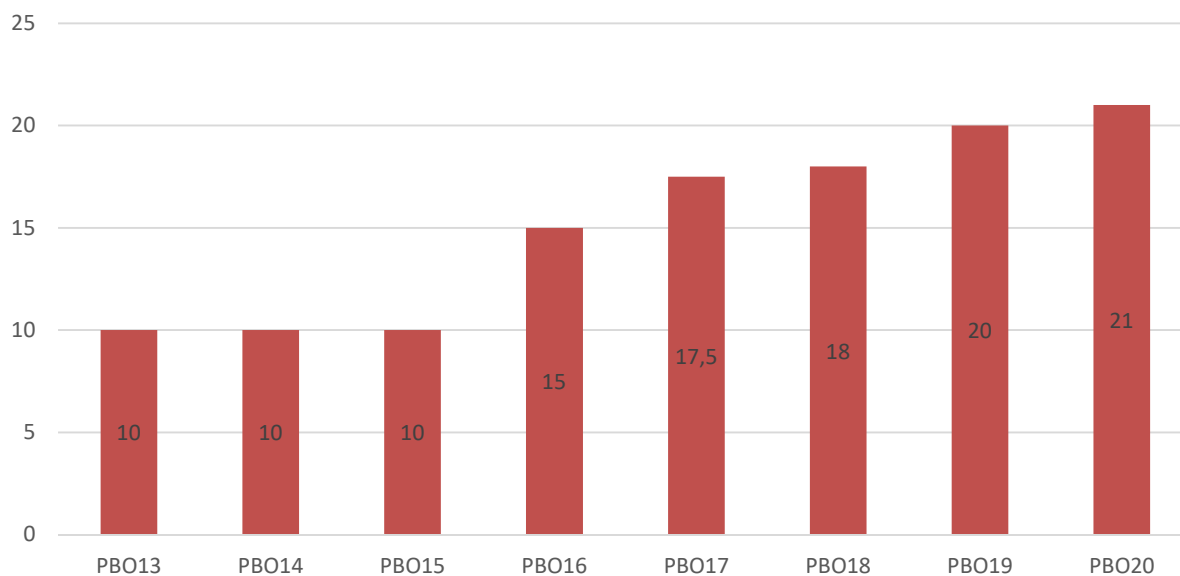
4. Podsumowanie wszystkich edycji PBO

	zgłoszone projekty	projekty zakwalifikowane do głosowania	zwycięskie projekty	kwota przeznaczona na projekty PBO (mln)	liczba głosujących
PBO13	343 wnioski, 265 pomysłów	20	5	10	19 260
PBO14	217	20	4	10	67 123
PBO15	195	30	6	10	45 219
PBO16	272	168	38	15	66 124
PBO17	234	128	47	17,5	38 901*
PBO18	325	160	34	18	45 151*
PBO19	425	259	30	20	55 631*
PBO20	350	196	35	21	68 089*

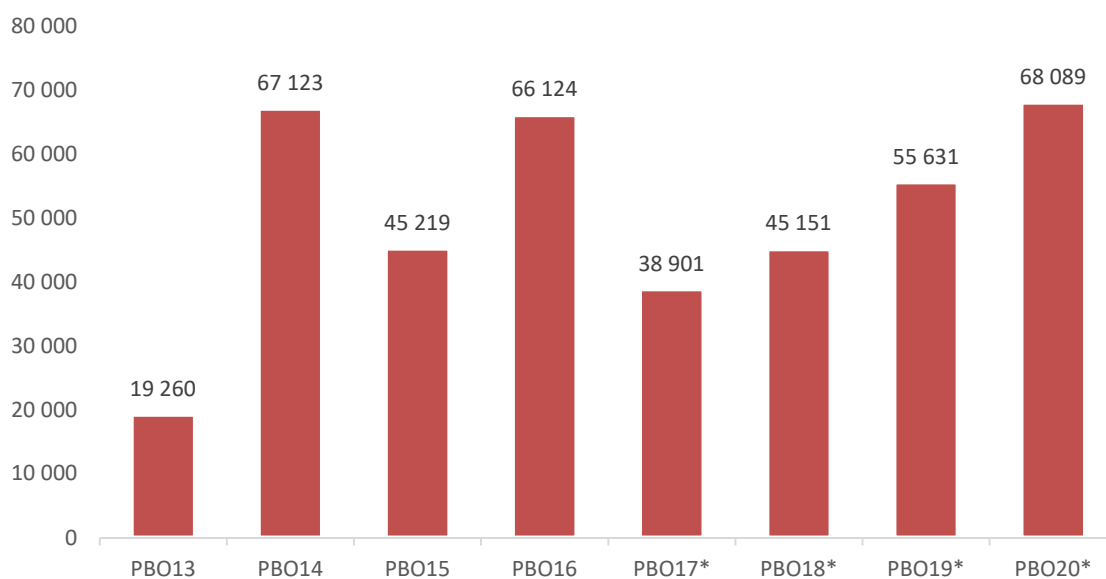
*głosowanie wyłącznie w formie elektronicznej

Kwota przeznaczona na projekty PBO (mln)

Liczba głosujących

Część II

Podsumowanie ankiet ewaluacyjnych

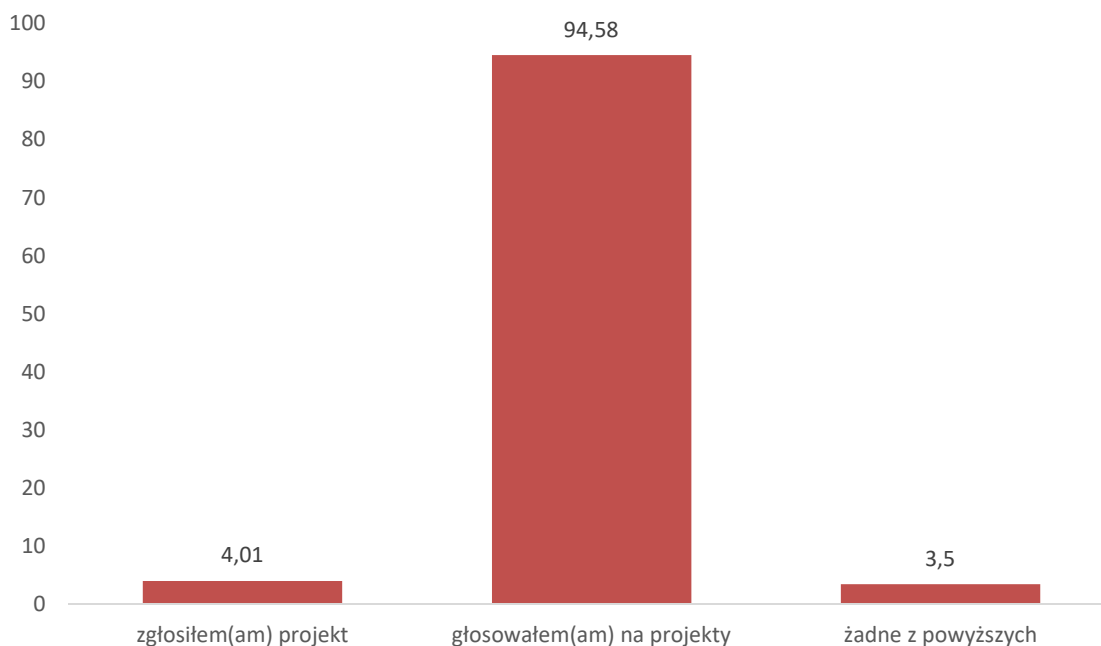
Kwestionariusz składał się z 16 pytań zamkniętych i 1 pytania otwartego. Pierwszy punkt zawierał pytanie metryczkowe do ewentualnych dalszych analiz.

Zebrano w sumie **1071** wypełnień ankiety.

2. W tegorocznej edycji budżetu obywatelskiego:

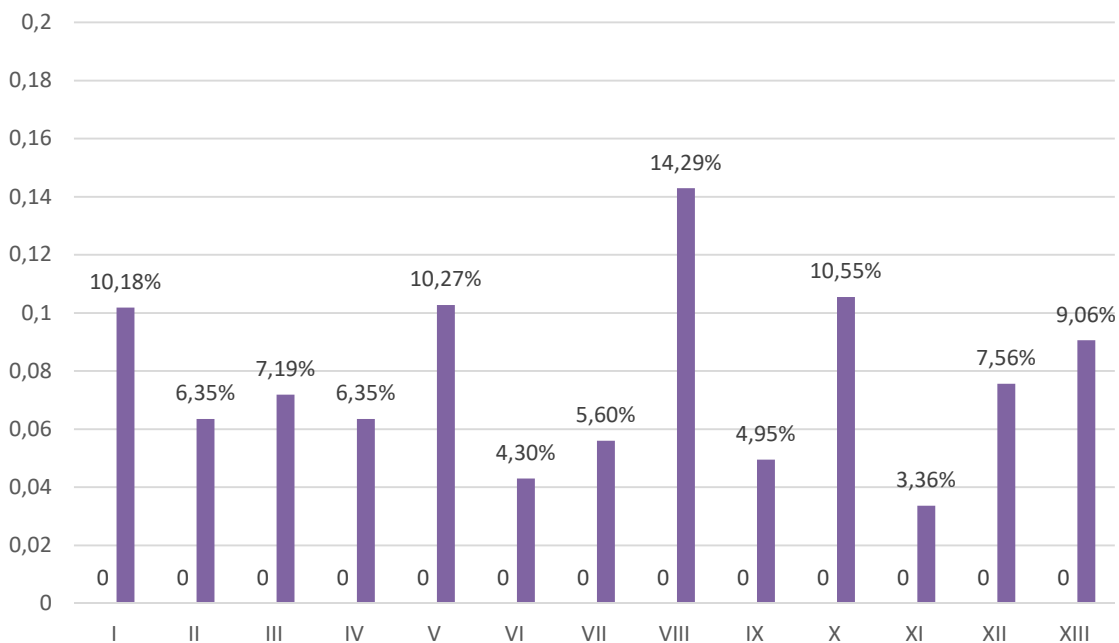
Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) zgłosiłem(am) projekt*	4,01%	43
b) głosowałem(am) na projekty*	94,58%	1013
c) żadne z powyższych	4,20%	45

*możliwość wielokrotnego wyboru

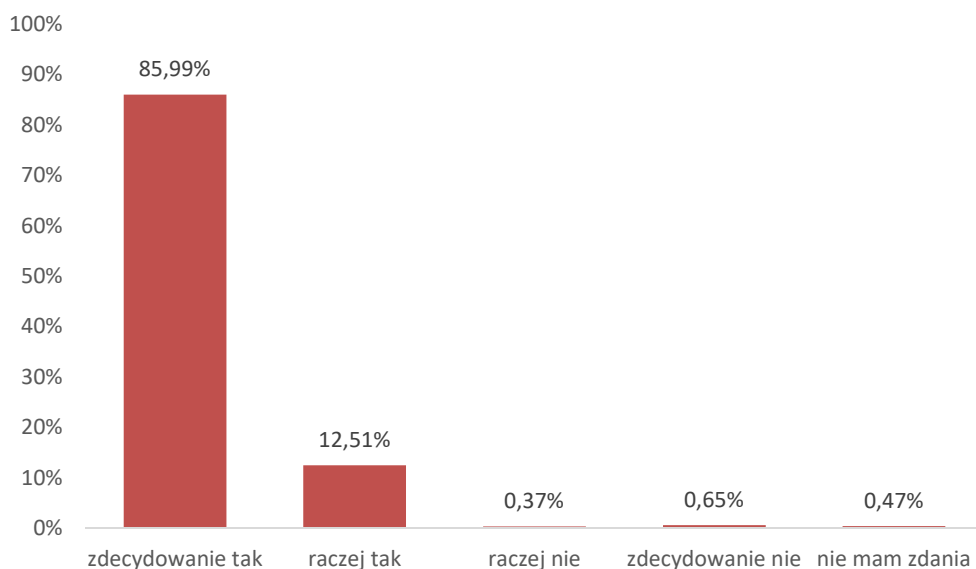
3. Proszę wybrać jeden z trzynastu rejonów, w którym znajduje się Pana/Pani miejsce zamieszkania:

Odpowiedź	%	Liczba odp.
I. Nowe Winogrody Północ, Nowe Winogrody Południe, Nowe Winogrody Wschód, Stare Winogrody	10,18%	109
II. Kiekrz, Krzyżowniki-Smochowice, Podolany, Strzeszyn	6,35%	68
III. Jana III Sobieskiego i Marysieńki, Piątkowo	7,19%	77
IV. Głuszyna, Krzesiny-Pokrzywno-Garaszewo, Starołęka-Minikowo-Marlewo, Szczepankowo-Spławie-Krzesinki	6,35%	68
V. Grunwald Północ, Grunwald Południe, Stary Grunwald	10,27%	110
VI. Ogrody, Sołacz, Winiary, Wola	4,30%	46
VII. Morasko-Radojewo, Naramowice, Umultowo	5,60%	60
VIII. Chartowo, Rataje, Żegrze	14,29%	153
IX. Stare Miasto	4,95%	53
X. Świerczewo, Wilda, Zielony Dąbiec	10,55%	113
XI. Fabianowo-Kotowo, Górczyn, Junikowo, Kwiatowe, Ławica	3,36%	36
XII. Antoninek-Zieliniec-Kobylepole, Główna, Ostrów Tumski-Śródka-Zawady-Komandoria, Warszawskie-Pomet-Maltańskie	7,56%	81
XIII. Jeżyce, św.Łazarz	9,06%	97

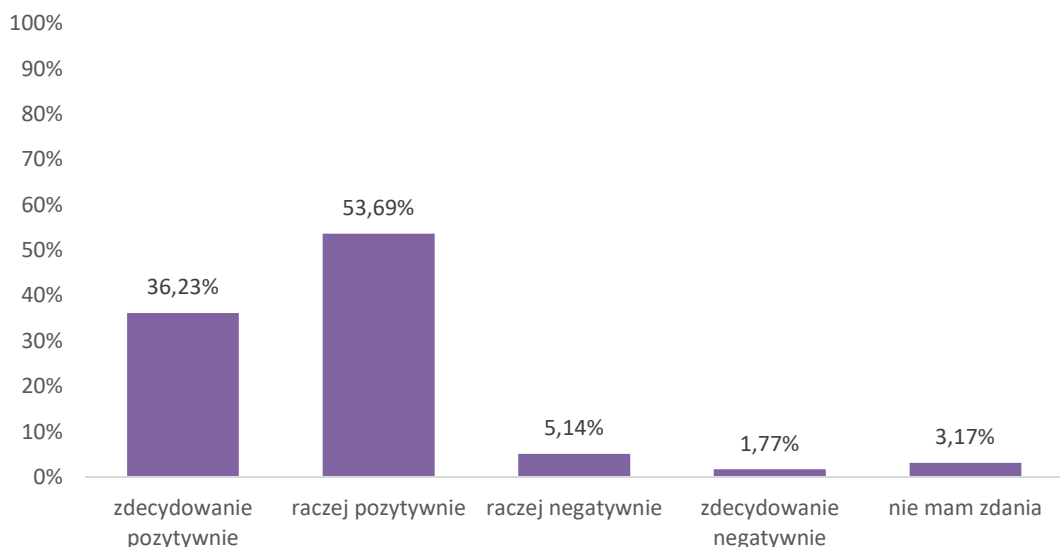
4. Czy Pana/Pani zdaniem Poznański Budżet Obywatelski to dobry pomysł?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) zdecydowanie tak	85,99%	921
b) raczej tak	12,51%	134
c) raczej nie	0,37%	4
d) zdecydowanie nie	0,65%	7
e) nie mam zdania	0,47%	5

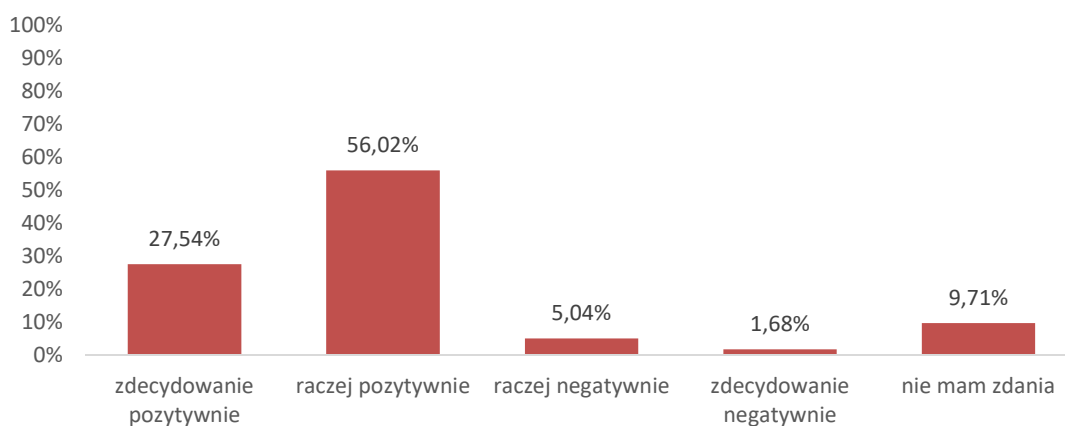
5. Jak ogólnie ocenia Pan/Pani edycję Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2020 (PBO20)?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) zdecydowanie pozytywnie	36,23%	388
b) raczej pozytywnie	53,69%	575
c) raczej negatywnie	5,14%	55
d) zdecydowanie negatywnie	1,77%	19
e) nie mam zdania	3,17%	34

6. Jak ocenia Pan/Pani Zasady PBO20?

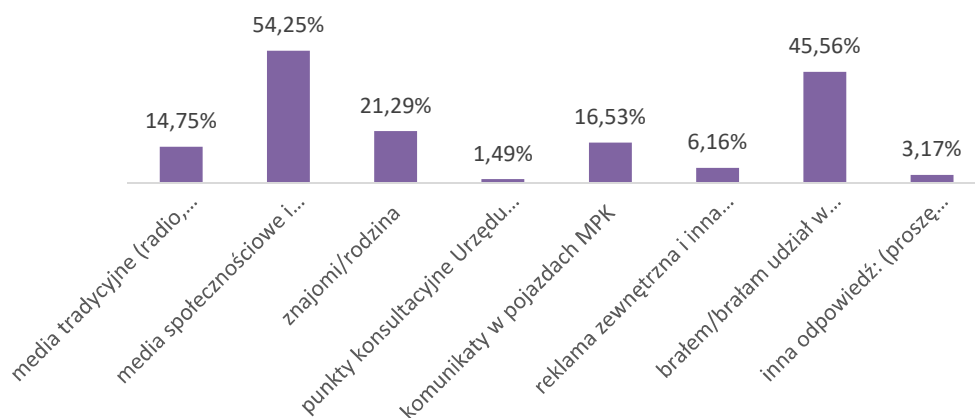
Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) zdecydowanie pozytywnie	27,54%	295
b) raczej pozytywnie	56,02%	600
c) raczej negatywnie	5,04%	54
d) zdecydowanie negatywnie	1,68%	18
e) nie mam zdania	9,71%	104

7. W jaki sposób dowiedział(a) się Pan/Pani o tegorocznej edycji PBO?

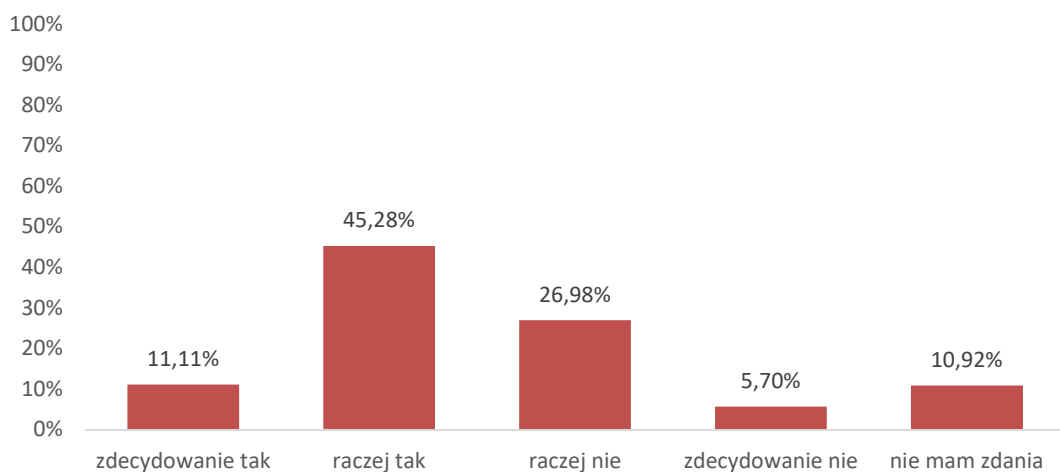
Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) media tradycyjne (radio, prasa, telewizja)	14,75%	158
b) media społecznościowe i Internet	54,25%	581
c) znajomi/rodzina	21,29%	228
d) punkty konsultacyjne Urzędu Miasta Poznania	1,49%	16
e) komunikaty w pojazdach MPK	16,53%	177
f) reklama zewnętrzna i inna (billboard, plakaty, ulotki itp.)	6,16%	66
g) brałem/brałam udział w poprzednich edycjach PBO	45,56%	488
h) inna odpowiedź: (proszę wpisać)	3,17%	34

*możliwość wielokrotnego wyboru

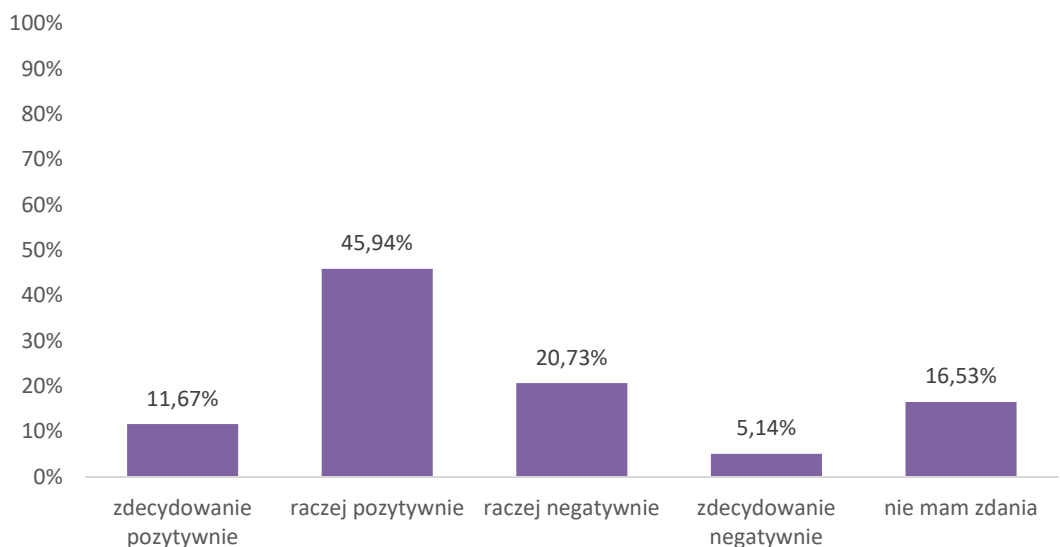
8. Czy tegoroczna edycja PBO była Pana/Pani zdaniem dobrze wypromowana w mieście?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) zdecydowanie tak	11,11%	119
b) raczej tak	45,28%	485
c) raczej nie	26,98%	289
d) zdecydowanie nie	5,70%	61
e) nie mam zdania	10,92%	117

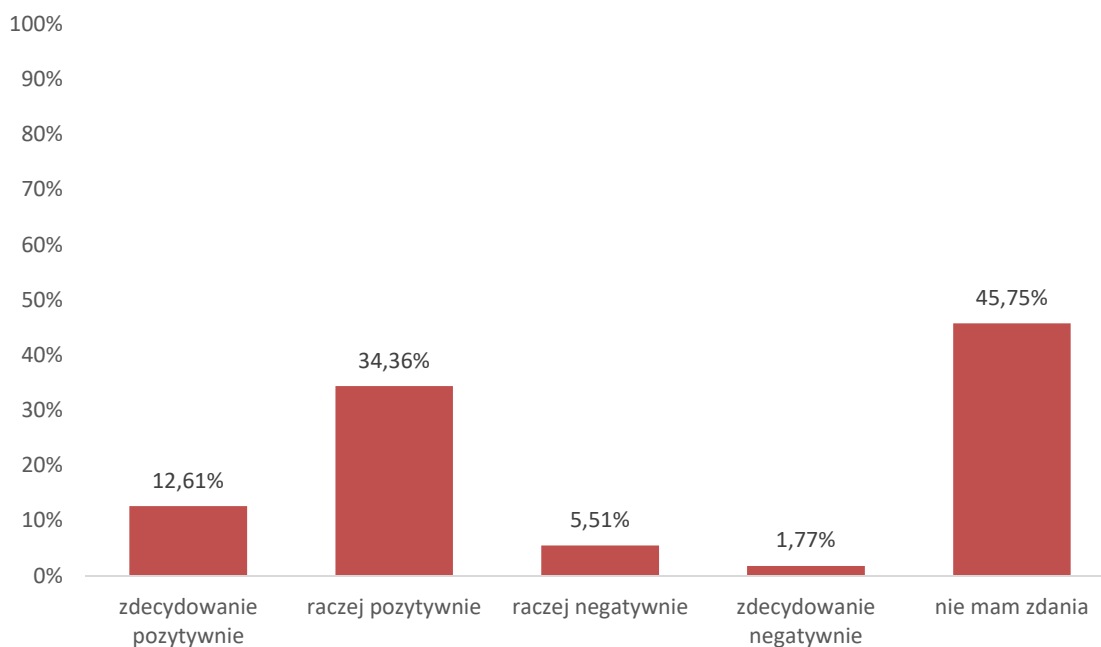

9. Jak ogólnie ocenia Pan/Pani w tegorocznej edycji PBO20 jego poszczególne etapy?

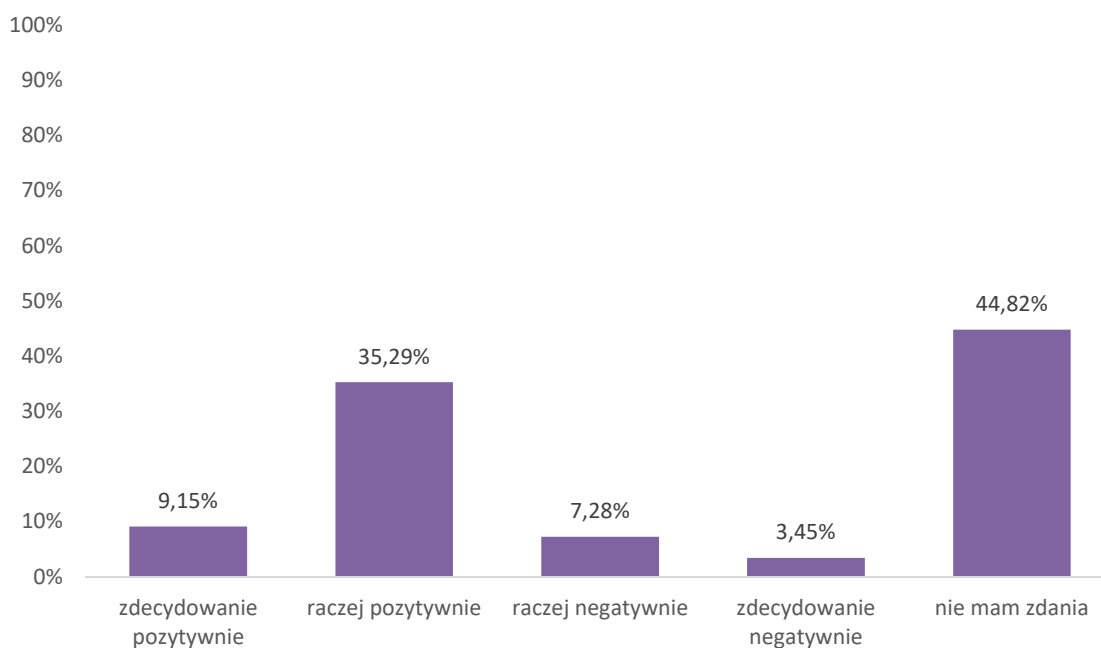
1) kampania informacyjna dot. składania projektów	%	Liczba odp.
zdecydowanie pozytywnie	11,67%	125
raczej pozytywnie	45,94%	492
raczej negatywnie	20,73%	222
zdecydowanie negatywnie	5,14%	55
nie mam zdania	16,53%	177

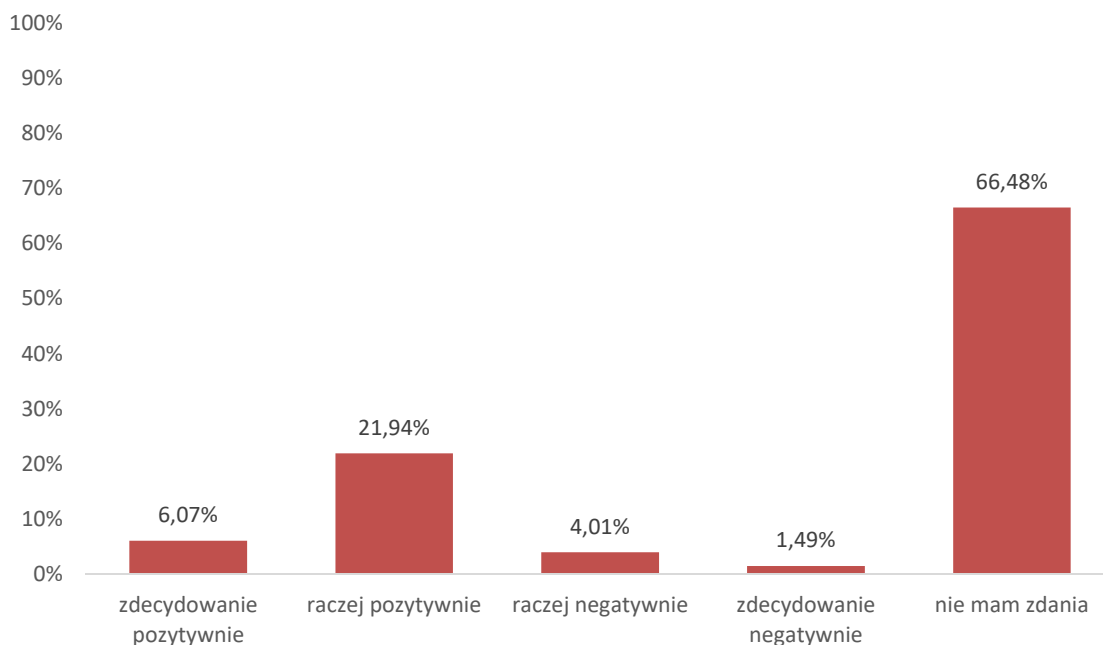
2) zgłaszanie projektów	%	Liczba odp.
zdecydowanie pozytywnie	12,61%	135
raczej pozytywnie	34,36%	368
raczej negatywnie	5,51%	59
zdecydowanie negatywnie	1,77%	19
nie mam zdania	45,75%	490

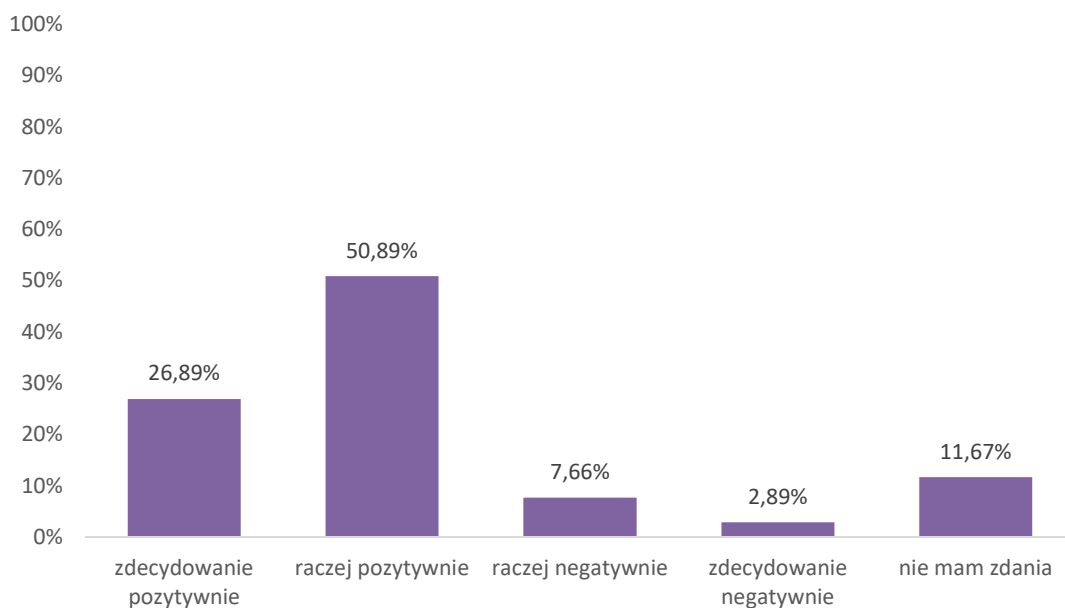
3) opiniowanie i weryfikacja projektów	%	Liczba odp.
zdecydowanie pozytywnie	9,15%	98
raczej pozytywnie	35,29%	378
raczej negatywnie	7,28%	78
zdecydowanie negatywnie	3,45%	37
nie mam zdania	44,82%	480

4) procedura odwoławcza	%	Liczba odp.
zdecydowanie pozytywnie	6,07%	65
raczej pozytywnie	21,94%	235
raczej negatywnie	4,01%	43
zdecydowanie negatywnie	1,49%	16
nie mam zdania	66,48%	712

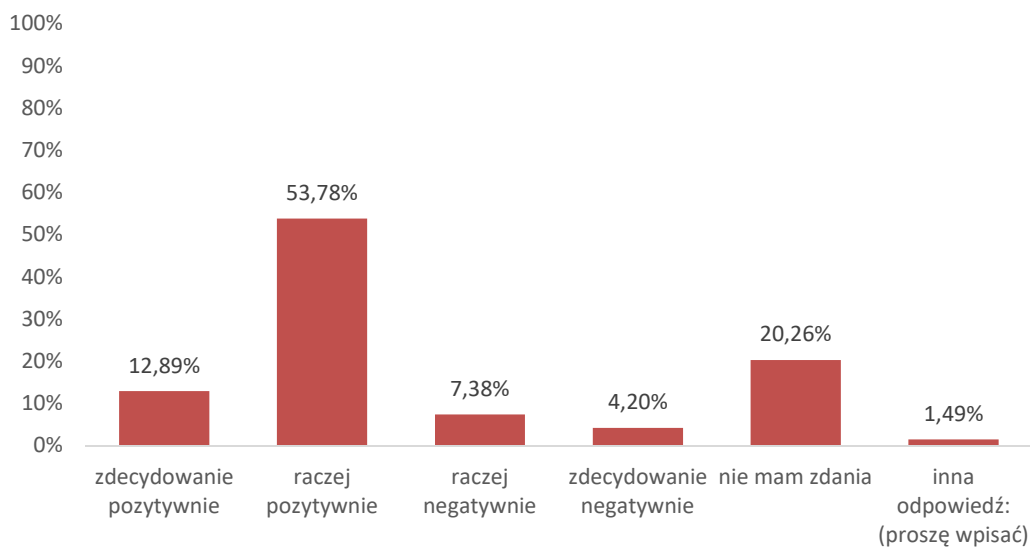

5) głosowanie i ogłoszenie listy zwycięskich projektów	%	Liczba odp.
zdecydowanie pozytywnie	26,89%	288
raczej pozytywnie	50,89%	545
raczej negatywnie	7,66%	82
zdecydowanie negatywnie	2,89%	31
nie mam zdania	11,67%	125

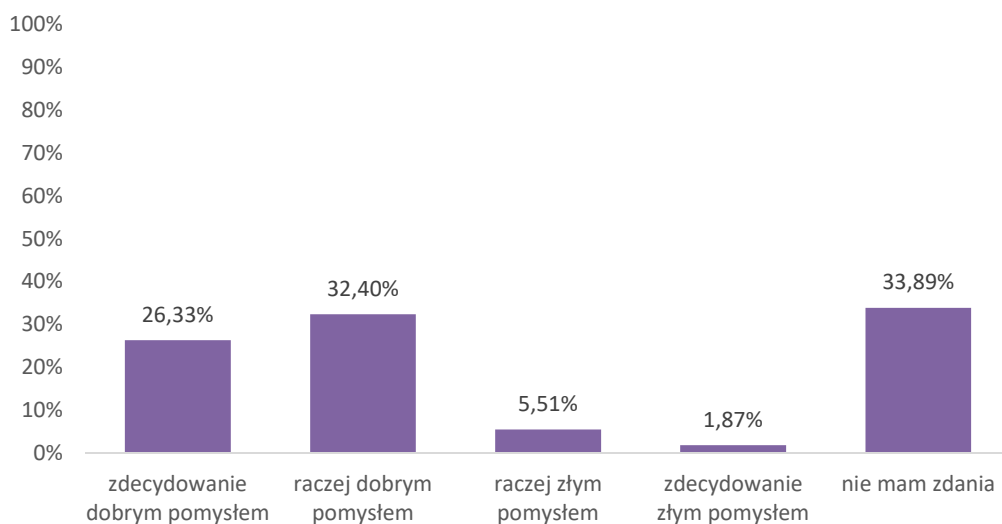
10. Jak ocenia Pan/Pani zasadę podziału środków w ramach poszczególnych rejonów zastosowaną w PBO20:

Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) zdecydowanie pozytywnie	12,89%	138
b) raczej pozytywnie	53,78%	576
c) raczej negatywnie	7,38%	79
d) zdecydowanie negatywnie	4,20%	45
e) nie mam zdania	20,26%	217
f) inna odpowiedź: (proszę wpisać)	1,49%	16

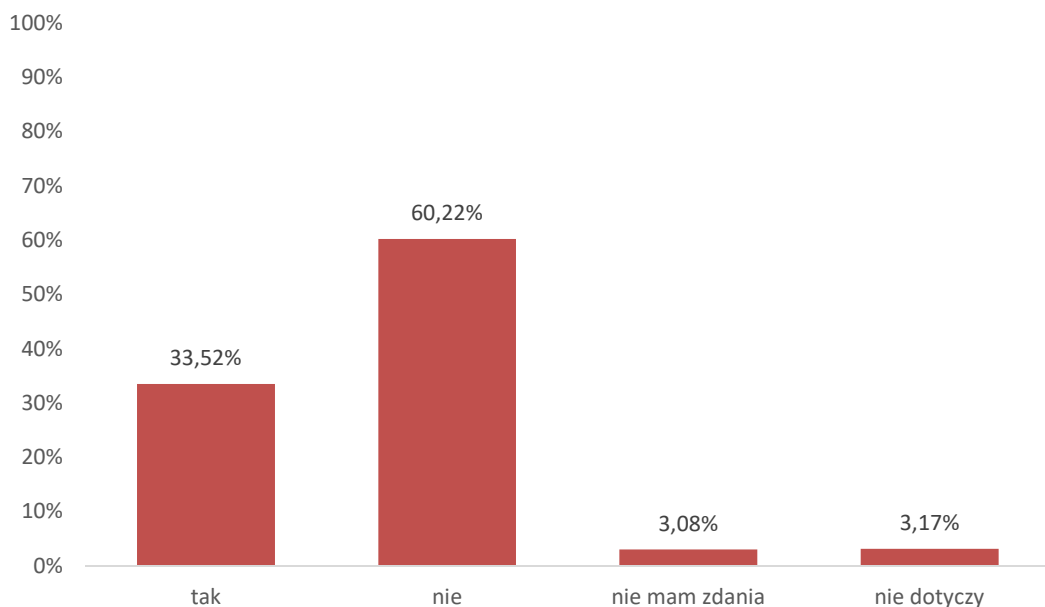
11. Organizacja stacjonarnych punktów do głosowania była Pana/Pani zdaniem:

Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) zdecydowanie dobrym pomysłem	26,33%	282
b) raczej dobrym pomysłem	32,40%	347
c) raczej złym pomysłem	5,51%	59
d) zdecydowanie złym pomysłem	1,87%	20
e) nie mam zdania	33,89%	363

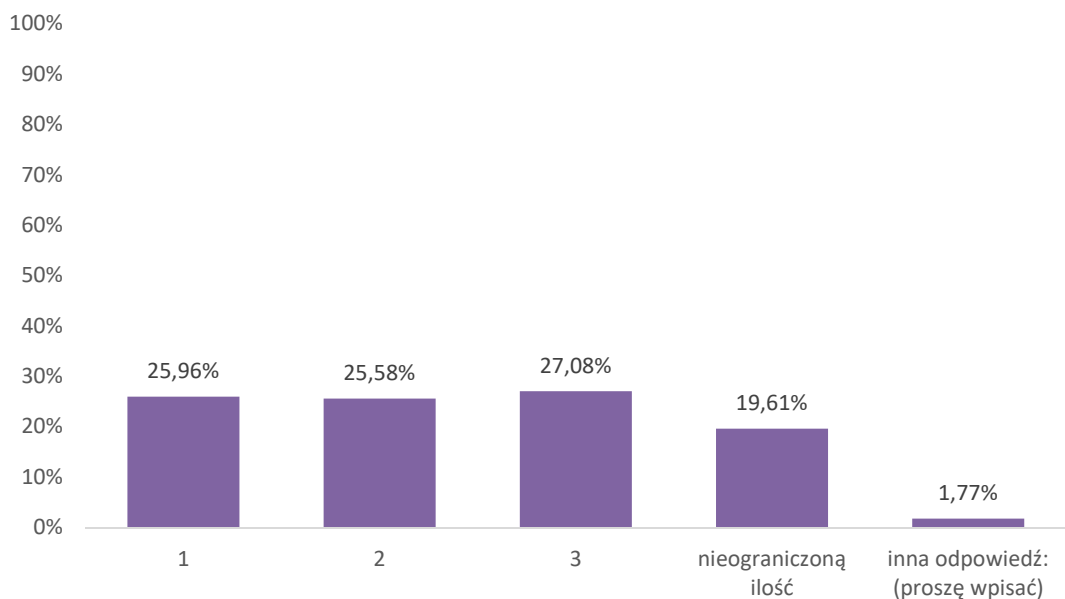
12. Czy głosując na projekty brał(a) Pan/Pani pod uwagę opinie rad osiedli?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) tak	33,52%	359
b) nie	60,22%	645
c) nie mam zdania	3,08%	33
d) nie dotyczy	3,17%	34

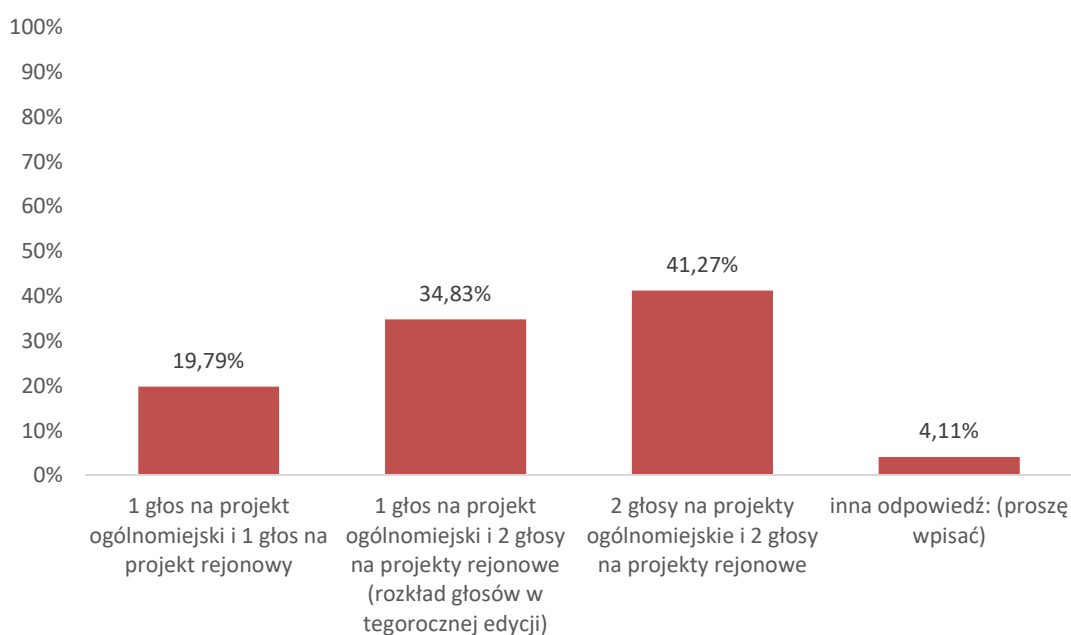
13. Ile projektów Pana/Pani zdaniem powinien móc zgłosić mieszkaniec:

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1	25,96%	278
2	25,58%	274
3	27,08%	290
nieograniczoną ilość	19,61%	210
inna odpowiedź: (proszę wpisać)	1,77%	19

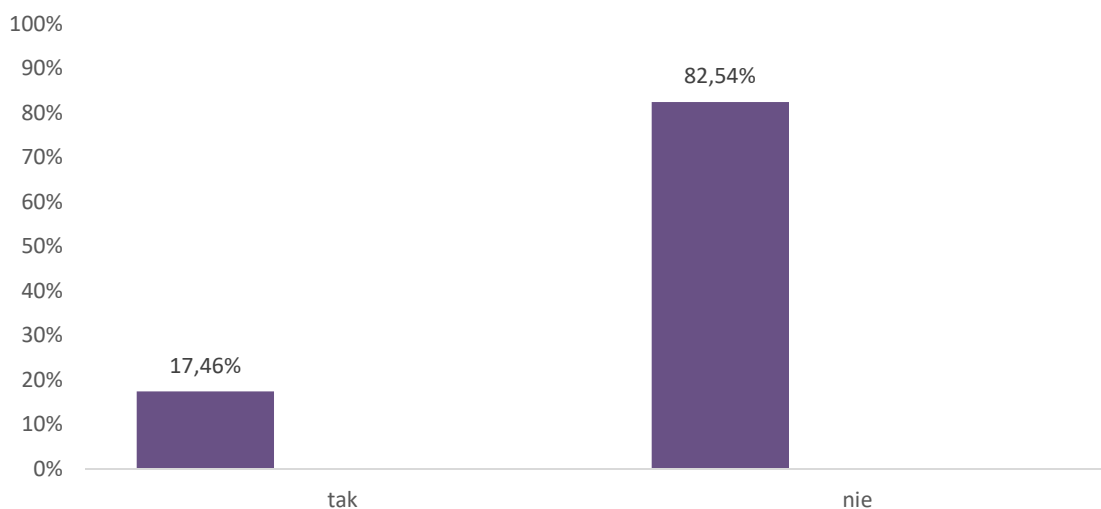
14. Iloma głosami Pana/Pani zdaniem powinien dysponować głosujący?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) 1 głos na projekt ogólnomiejski i 1 głos na projekt rejonowy	19,79%	212
b) 1 głos na projekt ogólnomiejski i 2 głosy na projekty rejonowe (rozkład głosów w tegorocznej edycji)	34,83%	373
c) 2 głosy na projekty ogólnomiejskie i 2 głosy na projekty rejonowe	41,27%	442
d) inna odpowiedź: (proszę wpisać)	4,11%	44

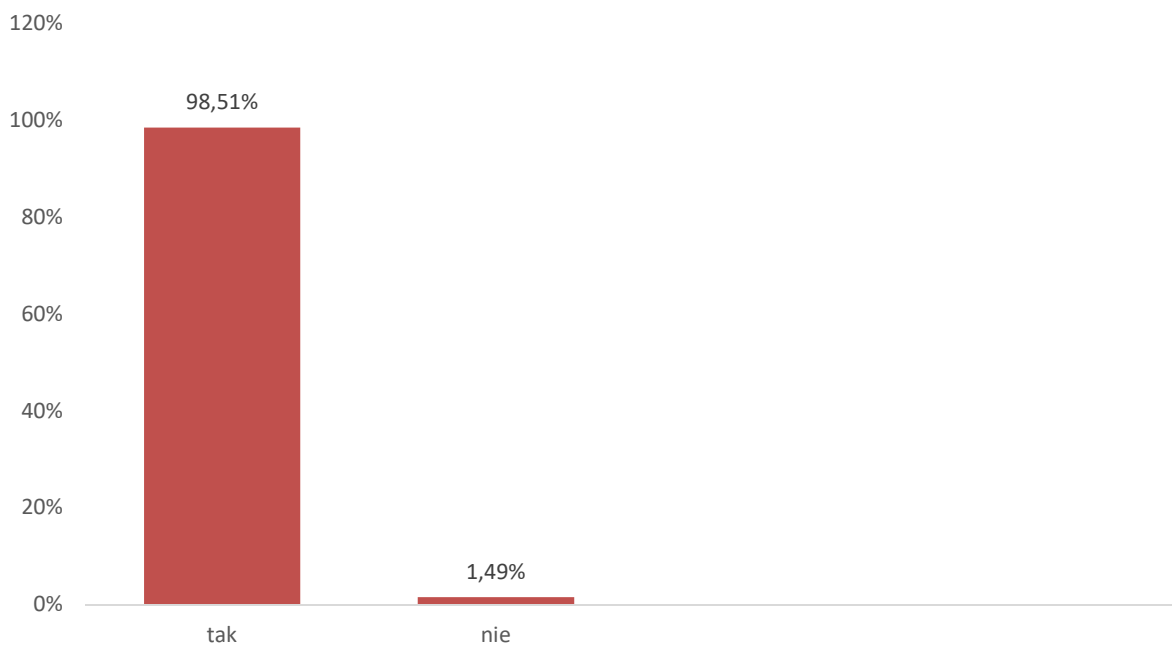
15. Czy zamierza Pan/Pani złożyć projekt w kolejnej edycji PBO?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) tak	17,46%	187
b) nie	82,54%	884

16. Czy zamierza Pan/Pani wziąć udział w głosowaniu w kolejnej edycji PBO?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
a) tak	98,51%	1055
b) nie	1,49%	16

Część III

Wnioski i rekomendacje

1. Wniosek: Zdecydowana większość ankiet ewaluacyjnych została wypełniona przez osoby głosujące (tylko 4% zgłaszających wnioski).

Rekomendacja: Lepsze dotarcie do wnioskodawców poprzez wysłanie maila (nawet kilkukrotnie).

2. Wniosek: Największa grupa osób, która głosuje w PBO jest w przedziale wiekowym do 25 lat oraz 26-45 lat. Stosunkowo niewiele głosów jest oddanych przez osoby w przedziale wiekowym 46-60 oraz powyżej 60 roku życia.

Rekomendacja: Dalsze działania aktywizujące młodzież oraz seniorów, nasilenie promocji PBO w szkołach i klubach seniora, organizowanie warsztatów, konkursów, spotkań informacyjnych, docieranie odpowiednimi kanałami komunikacyjnymi – np. social media, gazetki dla seniorów, „Tytka Seniora”, lekcje wychowawcze w szkołach, współpraca ze spółdzielniami mieszkaniowymi i domami kultury.

3. 98,5% ankietowanych uważa, że PBO to dobry pomysł i edycje PBO20 ocenia pozytywnie w 90%. Ponad 80% ankietowanych ocenia pozytywnie również Zasady PBO20.
4. Wniosek: Ponad 54% ankietowanych dowiedziało się o tegorocznej edycji PBO z mediów społecznościowych. Dużą rolę odegrały także media tradycyjne i komunikaty w pojazdach komunikacji publicznej. 45% ankietowanych stwierdziło, iż brało udział w poprzednich edycjach PBO. Ponad 65% ankietowanych jest zdania, iż tegoroczna edycja PBO była dobrze wypromowana w mieście. 3% respondentów w innej odpowiedzi zaznaczyło, iż „To dobra inicjatywa, ale powinna być bardziej promowana w całym roku. Szczególnie z pokazaniem jaki wpływ mają projekty na życie mieszkańców”, „Inicjatywa powinna być lepiej promowana. Same projekty powinny mieć szansę na reklamę by mieszkańcy mieli świadomość na co mogą głosować”, „Chyba za mało słyhać o konkretnych projektach. Media społecznościowe nadrabiają ale może jakiś mail-ing z miasta?”, „Może informacja mailowa z wynikami byłaby fajnym pomysłem.”, „informować o projektach i głosowaniu drogą e-mailową”. Należy lepiej rozpropagować akcję zgłaszania projektów. Przy czym należy zwrócić uwagę, iż pytanie miało opcję wielokrotnego wyboru.

Rekomendacja: Utrzymać komunikaty w pojazdach MPK, stawiać na marketing w social mediach – więcej promowanych postów na Facebooku czy Instagramie, utworzenie wydarzenia na Facebooku, które będzie zachęcało

do głosowania lub składania wniosków, nakładka na zdjęcie profilowe reklamująca głosowanie w PBO, geofilter na Snapchata na czas głosowania, promowanie PBO podczas zebrań w szkołach i przedszkolach, ogłoszeniach parafialnych.

5. Większość ankietowanych oceniło pozytywnie etapy PBO. Jednak zdecydowana większość ankietowanych nie wyraziła swojego zdania co do oceny poszczególnych etapów PBO (wśród nich tylko 4% to wnioskodawcy).

6. Wniosek: Ponad 60% ankietowanych nie brała pod uwagę opinii rad osiedli podczas głosowania.

Rekomendacja: Należy zastanowić się, czy opinia rad osiedli jest w pełni zasadna i potrzebna. Część rad osiedli odstępuje od opiniowania projektów zgłoszonych w PBO. W ankietach ewaluacyjnych mieszkańcy zwracali również uwagę na fakt, że osiedlowi radni opiniując projekty nie są obiektywni i mogą kierować się prywatnymi uprzedzeniami bądź przyjaźniami.

7. 19% ankietowanych uważa, że mieszkaniiec powinien móc zgłosić nieograniczoną liczbę projektów. Wybór pomiędzy 1,2 lub 3 możliwymi do zgłoszenia projektami kształtował się na poziomie powyżej 25% dla każdej z opcji.

Rekomendacja: Utrzymać dotychczasową zasadę zgłaszania maksymalnie 3 projektów przez jedną osobę.

8. Wniosek: 41% ankietowanych uważa, że głosującym powinno przysługiwać prawo oddania dwóch głosów na projekt ogólnomiejski oraz dwóch głosów na projekt rejonowy. Prawie 35% uważa, iż dotychczasowa możliwość rozkładu głosów powinna zostać utrzymana.

Rekomendacja: Warto zastanowić się nad wprowadzeniem takiej zmiany i przedyskutować jej wady i zalety. W przypadku, gdy środki przeznaczone na PBO będą wciąż rosły i zwiększy się pula na projekty ogólnomiejskie takie rozwiązanie może mieć pozytywne aspekty.

9. Ankietowani zwrócili uwagę na fakt, iż zbyt duża liczba projektów dotyczy modernizacji szkół i przedszkoli (termomodernizacja, budowa boisk i placów zabaw) a remonty placówek oświatowych itp. nie powinny być finansowane z budżetu obywatelskiego. Ponadto szkoły odbierają głosy innym projektom i te mniejsze nie mają szans. PBO powinno służyć ogółowi mieszkańców, nie jedynie jego wycinkowi. Zwrócili uwagę też, na inwestycje w szkołach społecznych, które nie powinny brać udziału w PBO.

Rekomendacja: Warto zastanowić się nad wprowadzeniem takiej zmiany i przedyskutować jej wady i zalety.

10. Wniosek: Wielu mieszkańców podnosi problem popularnych projektów, które są zgłaszane co roku i rokrocznie wygrywają, zabierając dużą pulę pieniędzy. Uważają, że takie projekty jak np. Trener osiedlowy powinny zostać wpisane na stałe do budżetu miasta.

Rekomendacja: Do zasad PBO dodać zapis, według którego projekty, które przez dwa lata z rzędu zwyciężają w PBO w trzecim roku zostają automatycznie wpisane do projektu budżetu miasta, by nie blokować innych, równie cennych inicjatyw mieszkańców.

11. 4% ankietowanych ocenia zdecydowanie negatywnie zasadę podziału środków w ramach poszczególnych rejonów.

12. Wniosek: Ankietowani zwrócili uwagę, iż algorytm naliczania środków dla poszczególnych rejonów nie ogranicza liczby złożonych wniosków dla danego rejonu.

Rekomendacja: Obecny algorytm daje możliwość zgłoszenia nieskończonej liczby projektów, przez grupy osób, które sztucznie zawyżają algorytm i tym samym zawyżają pulę dla rejonu np. Piątkowo.

13. Jednym z pomysłów zgłoszonych w ramach ankiety ewaluacyjnej jest zmiana podziału na duże rejony (kilka dzielnic) co powoduje brak szans na wygraną dla mniejszych projektów dot. tylko jednej dzielnicy.

Rekomendacja: Warto zastanowić się nad wprowadzeniem takiej zmiany i przedyskutować jej wady i zalety. Przewodniczący Zarządu Osiedla Morasko-Radojewo Wiesław Rygielski przedstawił propozycję RO aby dotychczasowy podział na rejony został zmieniony w zakresie rejonu VII, który obejmowałby tylko Osiedla Morasko-Radojewo i Umultowo. Naramowice powinny zostać wyodrębnione w osobnym rejonie z uwagi na większą liczebność, która odbiera szanse mniejszym projektom lokalnym.

14. Jednym z pomysłów zgłoszonych w ramach ankiety ewaluacyjnej jest ulepszenie strony do głosowania z uwagi na bardzo dużą liczbę projektów. Sugestia dodania filtrów np. tematycznych, które ułatwiłyby zapoznanie się z projektami.

Rekomendacja: Wprowadzenie kategoryzowania pomysłów i możliwość zastosowania filtrów wyszukiwania dla kategorii. Podzielenie wyboru pomysłów na dwie fazy: -wybieramy wszystkie pomysły które nas interesują i przechodzimy dalej do kolejnego okna, -spośród wybranych wstępnie pomysłów, wybieramy te 3 lub 4 pomysły na które chcemy zagłosować. Przedsięwzięcie wymaga dofinansowania.

15. Jednym z pomysłów zgłoszonych w ramach ankiety ewaluacyjnej jest wysyłanie każdej osobie, która oddała głos maila z informacją o wynikach głosowania w ramach PBO z zaznaczeniem, które projekty będą realizowane.

Rekomendacja: Należy ustalić z firmą obsługującą serwis strony ewentualne możliwości wprowadzenia zmiany.

16. W przypadku zastanawiania się, w jaki sposób uatrakcyjnić PBO – np. marketingowo – można nawiązać współpracę ze szkołami. Poprzez dzienniki elektroniczne wysyłać informację o naborze wniosków, o rozpoczęciu głosowania i o wynikach plus organizację jednej lekcji wychowawczej w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w temacie PBO - zasady, pomoc w zgłoszeniach, mobilizacja do udziału i głosowania. To lekcja społecznego zaangażowania, która wzbudzi większe zainteresowanie.
17. *Rekomendacja: Należy kontynuować działania Gabinetu Prezydenta polegające na zwiększeniu odbioru reklamy głosowania w PBO przez osoby starsze lub wykluczone cyfrowo poprzez działania tj.: informacja na plakatach, tytka seniora, osobna ulotka, możliwość głosowania w UMP. Należy bardziej rozpropagować obecne punkty stacjonarne w Centrum Inicjatyw Senioralnych oraz w Centrum Inicjatyw Rodzinnych.*
18. Rekomendacja: Na wniosek Zarządu Dróg Miejskich: każdy wniosek rowerowy przechodziłby wstępną weryfikację Miejskiego Inżyniera Ruchu. Powyższa procedura miałaby na celu wyeliminowanie projektów, na których realizację MIR nie wyraziłby zgody.
19. Rekomendacja: Na wniosek Poznańskich Inwestycji Miejskich: każdy wniosek inwestycyjny przechodziłby wstępną weryfikację Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w zakresie zgodności z przepisami prawa, w szczególności z prawem lokalnym m.in. z zapisami obowiązującymi oraz będącymi w opracowaniu miejskiego planu zagospodarowania przestrzennego. Powyższa procedura miałaby na celu wyeliminowanie projektów niemożliwych do realizacji.
20. Rekomendacja: Pracownicy UMP i jednostek miejskich nie powinni brać udziału w procesie opiniowania projektów, których są autorami.
21. Rekomendacja: Ta sama osoba występująca w roli pełnomocnika wnioskodawcy projektu może reprezentować nie więcej niż dwóch wnioskodawców.
22. Rekomendacja: Na wniosek Przewodniczącego Rady Osiedla Morasko-Radojewo i w imieniu KDO ds. Środowiska projekty związane z zielenią miejską i kształtowaniem przestrzeni zielonej mają małe szanse na wygraną. Sugeruje on wydzielenie z budżetu PBO 25% na inicjatywy „zielone” i stworzenie odrębnego Zielonego Budżetu Obywatelskiego. Projekty takie powinni oceniać eksperci z dziedziny architektury krajobrazu, ekologii i nauk przyrodniczych wraz z przedstawicielem organizacji pozarządowych wybranym przez KDO ds. Środowiska.